

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

สำหรับงวด 3 เดือนและงวด 6 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564

ในไตรมาส 2 ปี 2564 โทร มูฟ เอช มุ่งเน้นการเติบโตของฐานลูกค้าคุณภาพท่ามกลางผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 488.7 พันราย ขยายฐานผู้ใช้บริการเป็น 31.7 ล้านราย แบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 21.2 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 10.5 ล้านราย หนุนโดยผู้ใช้งาน 5G ที่เติบโตสูงเป็น 1 ล้านราย บนเครือข่าย 5G ของโทร มูฟ เอช ที่มอบประสบการณ์การใช้งานที่ดีและครอบคลุมสูงสุดทั่วประเทศ ทั้งนี้ จำนวนดีไวซ์ 5G ที่กำลังจะออกสู่ตลาดและมีราคาที่สามารถเข้าถึงได้เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับคอนเทนต์และสื่อบันเทิงที่หลากหลายของกลุ่มทรู จะช่วยหนุนการเติบโตของบริการ 5G และเพิ่มการเข้าถึงในวงกว้างมากขึ้นในอนาคต

ในไตรมาส 2 ปี 2564 สภาวะการแข่งขันในตลาดบริการรายเดือนค่อนข้างทรงตัว ขณะที่ตลาดบริการเติมเงินมีการแข่งขันที่สูง โดยผู้ให้บริการมีการนำเสนอแพ็คเกจความเร็วคงที่แต่ปริมาณดาต้าไม่จำกัด (fixed-speed unlimited data) สำหรับกลุ่มราคาระดับล่าง ด้วยราคาที่ลดลงแต่ยังเป็นระดับเดียวกันกับในช่วงครึ่งแรกของปีก่อน นอกจากนี้ ยังนำเสนอแพ็คเกจแบบเฉพาะกลุ่มลูกค้าในระดับราคาที่เข้าถึงได้มากขึ้นเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ ซึ่งแพ็คเกจจะจ่ายอย่างรวดเร็วและกดดันความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยของผู้บริโภค

EBITDA เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.80 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 3.42 จากไตรมาสก่อน เป็น 8.62 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.01 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนเป็น 16.96 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2564 จาก การมุ่งเน้นการขยายฐานลูกค้าคุณภาพและการบริหารค่าใช้จ่าย และเพิ่ม productivity อย่างต่อเนื่อง อาทิ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการโรมมิ่งและควมรวมบริหารเครือข่าย ต้นทุนคอนเทนต์ ค่าใช้จ่ายด้านการขายและการปรับมาใช้ช่องทางดิจิทัล ส่งผลให้ขาดทุนจากยอดขายสุทธิลดลงต่อเนื่องร้อยละ 64.17 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 32.11 จากไตรมาสก่อน และลดลงร้อยละ 56.40 สำหรับงวดครึ่งแรกของปี 2564 และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลักลดลงจากทั้งไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและไตรมาสก่อน อย่างไรก็ตาม ค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นตามการขยายโครงข่าย ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการได้รับใบอนุญาตการใช้งานคลื่นความถี่เพิ่มเติมทั้งค่าตัดจำหน่ายคลื่น 26GHz และ 700MHz และต้นทุนทางการเงินที่เพิ่มขึ้นตามภาระหนี้สินเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิซึ่งเป็นส่วนของบริษัทจำนวน 2.95 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 เทียบกับขาดทุนจำนวน 2.17 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2563 และ 2.39 พันล้านบาทในไตรมาส 1 ปี 2564 และเป็นขาดทุนจำนวน 5.35 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2564 เทียบกับขาดทุนจำนวน 3.77 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2563 ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ จะมุ่งเน้นในการปรับโครงสร้างต้นทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุนและความสามารถในการทำกำไรต่อไป

	30 มิถุนายน		31 ธันวาคม	
	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2562
จำนวนผู้ใช้บริการของกลุ่มบริษัทฯ – Subscriber (ล้านราย)	31.7	30.2	30.6	30.6
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน – ARPU (บาท)	209	216	216	209

➤ **รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ**

รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วย รายได้จากกาให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอื่น รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย รายได้จากการขายสินค้า รายได้ค่าเช่าและค่าบริการอุปกรณ์โครงข่าย และรายได้อื่น ทั้งนี้ โครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัทฯ แบ่งตามประเภทผลิตภัณฑ์และการให้บริการมีดังต่อไปนี้

ผลิตภัณฑ์/บริการ	ไตรมาส 2 ปี 2564		ไตรมาส 2 ปี 2563		งวด 6 เดือน ปี 2564		งวด 6 เดือน ปี 2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอื่น	19,989.22	73.30	20,170.97	72.43	39,728.33	71.46	40,264.72	70.48
- บริการเสียง (Voice) และบริการที่ไม่ใช่เสียง (Non-Voice)	18,871.40	69.20	19,171.03	68.83	37,619.50	67.67	38,139.82	66.76
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	1,117.83	4.10	1,000.02	3.59	2,108.85	3.79	2,124.98	3.72
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)	382.46	1.40	389.03	1.40	748.20	1.35	778.11	1.36
รายได้จากการขายสินค้า	3,772.21	13.83	4,124.55	14.81	8,674.42	15.60	9,150.65	16.02
รายได้ค่าเช่าและค่าบริการอุปกรณ์โครงข่าย	3,023.13	11.09	3,023.82	10.86	6,047.24	10.88	6,005.71	10.51
รายได้อื่น	101.94	0.37	142.43	0.51	394.46	0.71	932.86	1.63
รวมรายได้และรายได้อื่น	27,268.97	100.00	27,850.79	100.00	55,592.65	100.00	57,132.05	100.00

- **รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็น** 19.99 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 ทรงตัวจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (ลดลงร้อยละ 0.90) แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.27 จากไตรมาสก่อน เนื่องจากการเติบโตของรายได้จากกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนสามารถชดเชยรายได้ที่ลดลงจากกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน ซึ่งมีความอ่อนไหวต่อราคามีความระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น และเป็น 39.73 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2564 ลดลงร้อยละ 1.33 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ระลอกใหม่ที่แพร่กระจายได้เร็วทำให้ผู้บริโภคระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

ทั้งนี้ โทร มูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 488.7 พันรายในไตรมาส 2 ปี 2564 ขยายฐานผู้ใช้บริการเป็น 31.7 ล้านราย แบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 21.2 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 10.5 ล้านราย มีรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการรวมต่อเดือน (Blended ARPU) เป็น 209 บาท

- **รายได้รวมจากบริการเสียงและไม่ใช่เสียง(นอนวอยซ์)** เป็น 18.87 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.56 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.66 จากไตรมาสก่อน และเป็น 37.62 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2564 ลดลงร้อยละ 1.36 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากผลกระทบจากเศรษฐกิจและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ระลอกใหม่ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วและรุนแรงขึ้น ส่งผลให้ผู้บริโภคระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น

- **รายได้จากการขายสินค้า** เป็น 3.77 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.54 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน เนื่องจากทรูมูฟ เอชมุ่งเน้นการขยายฐานลูกค้าคุณภาพมากขึ้น และลดลงร้อยละ 23.05 จากไตรมาสก่อนตามผลกระทบของฤดูกาล และเป็น 8.67 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2564 ลดลงร้อยละ 5.20 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยการบริหารค่าใช้จ่ายด้าน subsidy ส่งผลให้ขาดทุนจากยอดขายสุทธิลดลงต่อเนื่อง ร้อยละ 64.17 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 32.11 จากไตรมาสก่อน ในไตรมาส 2 ปี 2564 และลดลงร้อยละ 56.40 สำหรับงวดครั้งแรกของปี 2564

➤ **ต้นทุน และ ค่าใช้จ่าย**

ต้นทุนการให้บริการและต้นทุนขาย	ไตรมาส 2 ปี 2564		ไตรมาส 2 ปี 2563		งวด 6 เดือน ปี 2564		งวด 6 เดือน ปี 2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ต้นทุนการให้บริการรวม	17,652.92	81.68	18,284.32	79.73	35,728.80	79.63	36,501.07	78.14
- ค่าใช้จ่ายในการกำกับดูแล (Regulatory Costs)	448.46	2.08	529.95	2.31	787.80	1.76	983.64	2.11
- ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)	443.29	2.05	548.43	2.39	870.01	1.94	1,085.36	2.32
- ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่า IC	9,679.09	44.78	10,901.98	47.54	20,243.85	45.12	22,187.14	47.50
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	7,082.08	32.77	6,303.96	27.49	13,827.14	30.82	12,244.92	26.21
ต้นทุนขาย	3,959.55	18.32	4,647.40	20.27	9,137.71	20.37	10,213.22	21.86
รวมต้นทุนการให้บริการและต้นทุนขาย	21,612.47	100.00	22,931.72	100.00	44,866.51	100.00	46,714.29	100.00

- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน** ลดลงร้อยละ 1.99 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 3.26 จากไตรมาสก่อน เป็น 26.72 พันล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2564 และเป็น 54.34 พันล้านบาท ในครั้งแรกของปี 2564 ลดลงร้อยละ 2.15 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการมุ่งบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและการปรับโครงสร้างต้นทุนอย่างต่อเนื่อง
- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ** ในไตรมาส 2 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 61.84 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 0.25 จากไตรมาสก่อน และลดลงร้อยละ 60.35 ในครั้งแรกของปี 2564 จากการบริหารกลยุทธ์ด้านราคาอย่างเหมาะสม
- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร) เป็น 13.69 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 2.08 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 0.41 จากไตรมาสก่อน และเป็น 27.44 พันล้านบาทสำหรับครั้งแรกของปี 2564 ซึ่งลดลงร้อยละ 3.71 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็นผลจากมาตรการบริหารค่าใช้จ่ายและเพิ่ม productivity อย่างต่อเนื่อง อาทิ

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการโรมมิ่งและบริหารเครือข่าย ต้นทุนคอนเทนต์ ค่าใช้จ่ายด้านการขายและการปรับมาใช้ช่องทางดิจิทัล

- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย**เป็น 8.18 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.25 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 3.15 จากไตรมาสก่อน และเป็น 16.10 พันล้านบาทสำหรับครึ่งแรกของปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.17 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการขยายโครงข่าย รวมถึงโครงข่าย 5G ในย่านสำคัญใน 77 จังหวัด โดยมีอัตราการครอบคลุมประชากรในพื้นที่กรุงเทพฯและ EEC ร้อยละ 98 และร้อยละ 95 ตามลำดับ ในขณะที่ ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตการใช้ความถี่ 700MHz และ 26GHz ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน
- **ต้นทุนทางการเงิน**เป็น 3.32 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.44 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และร้อยละ 0.74 จากไตรมาสก่อน และเป็น 6.62 พันล้านบาทสำหรับครึ่งแรกของปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.09 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการออกหุ้นกู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจและการจ่ายค่าใบอนุญาตการใช้งานคลื่นความถี่

➤ **กำไรและขาดทุน**

งบการเงินรวม	ไตรมาส 2	ไตรมาส 2	งวด 6 เดือน	งวด 6 เดือน
หน่วย: ล้านบาท	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2563
รวมรายได้	27,167.02	27,708.36	55,198.19	56,199.19
รวมต้นทุน	(21,612.47)	(22,931.72)	(44,866.51)	(46,714.29)
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	5,554.56	4,776.65	10,331.69	9,484.90
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(5,106.43)	(4,329.31)	(9,471.09)	(8,815.03)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และรายจ่ายตัดบัญชี (EBITDA)	8,623.17	7,999.16	16,961.14	15,417.42
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(8,175.05)	(7,551.83)	(16,100.54)	(14,747.55)
กำไรจากการดำเนินงาน (EBIT)	448.13	447.34	860.60	669.87
ต้นทุนทางการเงิน	(3,324.70)	(3,153.30)	(6,624.84)	(6,128.93)
รายได้(ค่าใช้จ่าย) อื่น	(44.19)	113.86	214.36	860.73
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน	0.00	3.21	0.00	5.73
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(2,920.76)	(2,588.89)	(5,549.88)	(4,592.60)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	(32.70)	419.87	204.63	819.74
กำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของบริษัท	(2,941.42)	(2,169.97)	(5,329.54)	(3,774.25)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(12.04)	(3.05)	(15.72)	1.39
กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวด	(2,953.46)	(2,169.02)	(5,345.26)	(3,772.86)

- กลุ่มบริษัทฯ มีกำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.29 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 16.27 จากไตรมาสก่อน เป็น 5.55 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.93 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนเป็น 10.33 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2564 จากการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและขยายฐานลูกค้าคุณภาพ ทำให้ขาดทุนจากยอดขายสุทธิลดลงต่อเนื่อง ขณะที่ EBITDA เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.80 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 3.42 จากไตรมาสก่อน เป็น 8.62 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.01 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนเป็น 16.96 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2564 จากการมุ่งเน้นการขยายฐานลูกค้าคุณภาพและการบริหารค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับกำไรขั้นต้น
- อย่างไรก็ตาม ค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นตามการขยายโครงข่ายและค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ และต้นทุนทางการเงินที่เพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ ส่งผลให้กลุ่มบริษัทฯมีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 2.95 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 เทียบกับขาดทุนจำนวน 2.17 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2563 และ 2.39 พันล้านบาทในไตรมาส 1 ปี 2564 และเป็นขาดทุนจำนวน 5.35 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2564 เทียบกับขาดทุนจำนวน 3.77 พันล้านบาทในครั้งแรกของปี 2563

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

งบการเงินรวม	30 มิถุนายน	31 ธันวาคม
หน่วย: ล้านบาท	พ.ศ.2564	พ.ศ.2563
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	9,266.45	9,584.40
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	47,158.62	48,761.24
สินค้าคงเหลือ – สุทธิ	3,956.36	4,375.30
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (รวมเงินลงทุนทั่วไป)	20,826.43	19,532.60
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	81,207.86	82,253.54
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	166,617.22	158,999.60
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน – สุทธิ	122,107.57	123,349.25
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	5,772.87	5,500.86
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น (รวมเงินลงทุนอื่น และเงินฝากที่มีภาระผูกพัน)	78,245.24	80,251.97
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	372,742.90	368,101.68
รวมสินทรัพย์	453,950.76	450,355.21
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	0.00	0.00
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	90,339.49	82,389.78
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	35,481.04	31,718.81
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	0.00	27,000.00
ส่วนของหนี้สินภายใต้ใบอนุญาตให้ดำเนินการ		
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	10,606.85	8,831.67
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	2.17	16.41
หนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ	11,194.06	12,553.29
รวมหนี้สินหมุนเวียน	147,623.60	162,509.96
เงินกู้ยืมระยะยาว	81,624.85	83,853.83
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	608.47	585.04
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	895.69	853.62
หนี้สินภายใต้ใบอนุญาตให้ดำเนินการ	46,723.75	55,521.54
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น (รวมประมาณการหนี้สินสำหรับการรื้อถอน)	101,926.50	67,138.06
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	231,779.26	207,952.09
รวมหนี้สิน	379,402.86	370,462.05
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	141,959.31	141,959.31
ขาดทุนสะสม	(59,323.37)	(53,993.83)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(8,348.90)	(8,348.90)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	260.87	276.59
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	74,547.91	79,893.17
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	453,950.76	450,355.21

สินทรัพย์

- **สินทรัพย์รวม**เพิ่มขึ้นเป็น 453.95 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 450.36 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 ส่วนใหญ่จากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้นตามการขยายโครงข่าย
- **ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น(สุทธิ)** ลดลงเป็น 47.16 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 48.76 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 ลดลงจากการลดลงของรายการลูกหนี้และรายได้ค้างรับของกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
- **ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 166.62 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 159 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 จากการขยายโครงข่ายและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง
- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** ลดลงเป็น 122.11 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 123.35 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ในระหว่างงวด

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

- **หนี้สินรวม** เพิ่มขึ้นเป็น 379.40 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 370.46 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 ส่วนใหญ่จากเจ้าหนี้การค้าและหนี้สินระยะยาวที่เพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ
- **เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น**เพิ่มขึ้นเป็น 90.34 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 82.39 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563ตามการขยายตัวของธุรกิจ
- **หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย** (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.33 จาก ณ สิ้นปี 2563 เป็น 117.11 พันล้านบาท จากหุ้นกู้ที่เพิ่มขึ้น
- **ส่วนของผู้ถือหุ้น**ของกลุ่มบริษัทฯ เป็น 74.55 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.69 จาก ณ สิ้นปี 2563 เนื่องจากผลขาดทุนสุทธิในระหว่างงวด

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

งบการเงินรวม	30 มิถุนายน	30 มิถุนายน
หน่วย : ล้านบาท	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2563
งบกระแสเงินสดรวม		
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	16,248.37	11,461.71
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(23,934.83)	(37,215.40)
กระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	7,361.87	(7,298.80)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(324.59)	(33,052.49)
ยอดยกมาต้นงวด	9,584.40	46,715.57
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	6.64	16.55
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	9,266.45	13,679.63

- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน** เป็น 16.25 ล้านบาท ณ สิ้นครั้งแรกของปี 2564 ซึ่งปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ EBITDA ที่เติบโต
- **กระแสเงินสดใช้ไปสุทธิจากกิจกรรมลงทุน** ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนเป็น 23.93 พันล้านบาท ณ สิ้นครั้งแรกของปี 2564 ส่วนใหญ่จากเงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเพื่อการชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่ลดลงจากปีก่อน
- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน** ณ สิ้นครั้งแรกของปี 2564 เป็น 7.36 พันล้านบาท เทียบกับ ลบ 7.30 พันล้านบาทในช่วงเดียวกันของปีก่อน จากเงินสดรับจากเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น

➤ **การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ**

- **อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร** กลุ่มบริษัทฯ มีอัตรากำไรขั้นต้นในไตรมาส 2 ปี 2564 ปรับตัวดีขึ้นเป็นร้อยละ 20.45 เมื่อเทียบกับร้อยละ 17.24 ของไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 17.04 ในไตรมาสก่อน เกิดจากการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายและเพิ่มคุณภาพการขาย
- **อัตราส่วนสภาพคล่อง** เป็น 0.55 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2564 ลดลงเมื่อเทียบกับ 0.63 เท่าในไตรมาสเดียวกันของปีก่อนและ 0.57 เท่าของไตรมาสก่อน เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จากเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ
- **อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น** เพิ่มขึ้นเป็น 5.09 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2564 เมื่อเทียบกับ 4.19 ของช่วงเดียวกันในปีก่อนและ 4.83 ณ สิ้นไตรมาสก่อน โดยมีหนี้สินเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ สามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงิน โดยหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายของกลุ่มบริษัทฯ เป็นการระดมทุนผ่านการออกและเสนอขายหุ้นกู้ กลุ่มบริษัทฯ มีการค้ำประกันถึงวินัยทางการเงิน

อย่างเคร่งครัดและมีทางเลือกในการจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากตลาดตราสารหนี้ เช่น กระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ เงินปันผลรับ และการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนรวม โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมดิจิทัล (DIF) เป็นต้น

- **อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้** อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) ของกลุ่มบริษัทฯ เป็น 3.22 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2564 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับ 3.02 ของช่วงเดียวกันในปีก่อน และ 3.13 เท่า ณ สิ้นไตรมาสก่อน เนื่องจาก EBITDA ที่เติบโตขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ สามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงินตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น
- **อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (cash basis)** ของกลุ่มบริษัทฯ เป็น 5.72 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 2 ของปี 2564 ลดลงเมื่อเทียบกับ 7.06 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 1 ปี 2564 เนื่องจากดอกเบี้ยจ่ายเพิ่มขึ้นตามหุ้นกู้ที่เพิ่มขึ้น แต่ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ปรับตัวดีขึ้น
- **อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี ต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมด** เป็น 0.30 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2564 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ 0.21 เท่าของช่วงเดียวกันในปีก่อน และ 0.26 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 1 ปี 2564
- **อัตราส่วนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่อหนี้สินรวม** ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2564 เท่ากับ 0.0 เท่าเนื่องจากกลุ่มบริษัทฯ ไม่มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

➤ **ปัจจัยที่อาจมีผลต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานของบริษัทฯ ในอนาคต**

ในไตรมาส 2 ปี 2564 และครึ่งแรกของปี 2564 อุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยยังได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และสภาพเศรษฐกิจในประเทศที่ส่งผลให้การใช้จ่ายของผู้บริโภคชะลอตัวและกิจกรรมในประเทศที่ลดลง รวมทั้งรายได้ที่หายไปจากนักท่องเที่ยวกุดตันรายได้ในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงินและรายได้จากบริการโรมมิ่งระหว่างประเทศ สถานะการแข่งขันของตลาดบริการรายเดือนค่อนข้างทรงตัว ขณะที่ตลาดบริการเติมเงินยังคงมีการแข่งขันที่สูง โดยผู้ให้บริการมีการนำเสนอแพ็คเกจความเร็วคงที่แต่ปริมาณดาต้าไม่จำกัด (fixed-speed unlimited data) สำหรับกลุ่มราคาระดับล่าง ด้วยราคาที่ลดลงแต่ยังเป็นระดับเดียวกันกับในช่วงครึ่งแรกของปีก่อน นอกจากนี้ ผู้ให้บริการยังนำเสนอแพ็คเกจแบบเฉพาะกลุ่มลูกค้าและระดับราคาที่ใช้ถึงได้มากขึ้นเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ ซึ่งแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและกดดันความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยของผู้บริโภค ทั้งนี้ โทร มูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 488.7 พันรายในไตรมาส 2 ปี 2564 ขยายฐานผู้ใช้บริการเป็น 31.7 ล้านราย แบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 21.2 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 10.5 ล้านราย โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการรวมต่อเดือน (Blended ARPU)

เป็น 209 บาท นอกจากนี้ ความพร้อมด้านเครือข่าย 5G ของทรูมูฟ เอช ที่มอบประสบการณ์การใช้งานที่ดีและครอบคลุมสูงสุดทั่วประเทศ โดยให้บริการแล้วทั้ง 77 จังหวัด ครอบคลุมถึงร้อยละ 98 และร้อยละ 95 ของประชากรในกรุงเทพฯและพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ตามลำดับ รวมถึงจำนวนดีไวซ์ 5G และ IoT ที่กำลังจะออกสู่ตลาดและมีราคา ที่เข้าถึงได้เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับคอนเทนต์และสื่อบันเทิงที่หลากหลายของกลุ่มทรู จะช่วยหนุนการเติบโตของบริการ 5G และ เพิ่มการเข้าถึงในวงกว้างมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกัน กลุ่มทรูมุ่งสร้างการเติบโตจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมเกมส์ ร่วมกับ Bifrost Cloud ผู้ให้บริการเทคโนโลยีคลาวด์จากประเทศจีน เปิดให้บริการ “True 5G Cloud Gaming by Netboom” ในประเทศไทยบนเครือข่าย True 5G นอกจากนี้ ยังเดินหน้าสร้างระบบนิเวศ 5G และผสมผสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจต่าง ๆ เพื่อเพิ่ม ศักยภาพการเติบโตและการใช้งาน 5G ในประเทศมากยิ่งขึ้น โดยล่าสุดได้ร่วมมือกับ มิตรชูบิชิ อีเล็คทริก และเลิศวิสัยในการสร้าง ต้นแบบ 5G Smart Factory ผ่านเครือข่าย True 5G Private Network ที่ให้การรับส่งข้อมูลความเร็วสูง รวมถึงความเสถียรและ ความปลอดภัย อีกทั้งยังได้ลงนามความร่วมมือ KT Corporation ผู้นำด้านบริการโทรคมนาคมของเกาหลีใต้ ในการร่วมพัฒนา นวัตกรรมบริการดิจิทัล เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าองค์กรทั้งแบบ B2B และ B2G มากยิ่งขึ้น ทรูมูฟ เอช จะเดินหน้าให้ ความสำคัญกับคุณภาพโครงข่ายและบริการที่ครอบคลุม พร้อมเพิ่มมูลค่าผ่านคอนเทนต์ที่ตรงตามความต้องการและไลฟ์สไตล์ ของลูกค้าอย่างต่อเนื่องตลอดจนแนวโน้มการใช้งานและดีไวซ์ 5G ที่จะทยอยออกสู่ตลาดมากขึ้น พร้อมการขยาย ecosystem อย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยสร้างการเติบโตให้ทรูมูฟ เอช ท่ามกลางอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีจำนวนผู้ใช้งานสูงอยู่แล้วใน ปัจจุบัน

การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมในประเทศไทย รวมถึงความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคและ เทคโนโลยีที่มีการใช้งานธุรกรรมและบริการดิจิทัลมากขึ้น เป็นปัจจัยที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะทางการเงินในอนาคต ของกลุ่มบริษัทฯ ทั้งนี้ ความมุ่งมั่นของกลุ่มบริษัทฯ ในการนำเสนอสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าในยุคดิจิทัล ได้ดียิ่งขึ้น การผสมผสานบริการและสิทธิประโยชน์หลากหลายภายใต้กลุ่มทรู การมีพันธมิตรที่แข็งแกร่งด้านช่องทางการขายทั่วประเทศ รวมถึงโอกาสในการเติบโตจากการรุกการขายไปยังพื้นที่ซึ่งกลุ่มบริษัทฯ ยังมีส่วนแบ่งตลาดไม่สูงนัก น่าจะส่งผลให้กลุ่มบริษัทฯ เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง